

CONGRES FORMATIEF EVALUEREN ALS BRUG TUSSEN ONDERWIJS EN LEREN

Formatief handelen in de praktijk,
leerdoelen en succescriteria

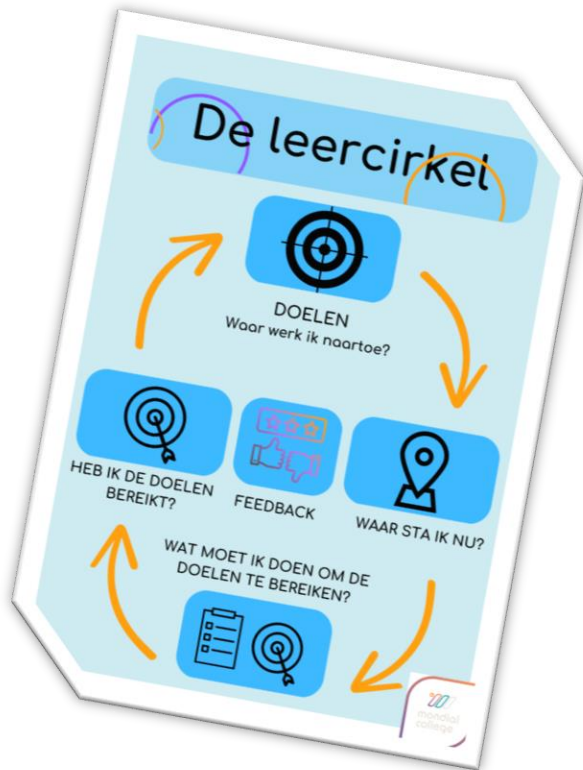
Versterken van formatief handelen

2 november 2023

Leerdoelen en succescriteria

Pelle Gerrits
Projectleider Formatie Evalueren
Docent natuurkunde

Els Patje
Docent Mens & Maatschappij

Terugblik

- Deelname aan project 2018
- Éen klas, 12 docenten
- 16 mei 2023, 1e workshop, start
- 24 oktober 2023, 2e workshop, vervolg

Leerdoelen:

- Je weet wat leerdoelen zijn
- Je kan a.d. voorbeelden, leerdoelen op volgorde van goed / minder goed selecteren
- Je weet wat succescriteria zijn
- Je kan succescriteria bij een leerdoel formuleren

Vijf leerdoelen voor het
maken van een onderzoek

Soup
of the
DAY

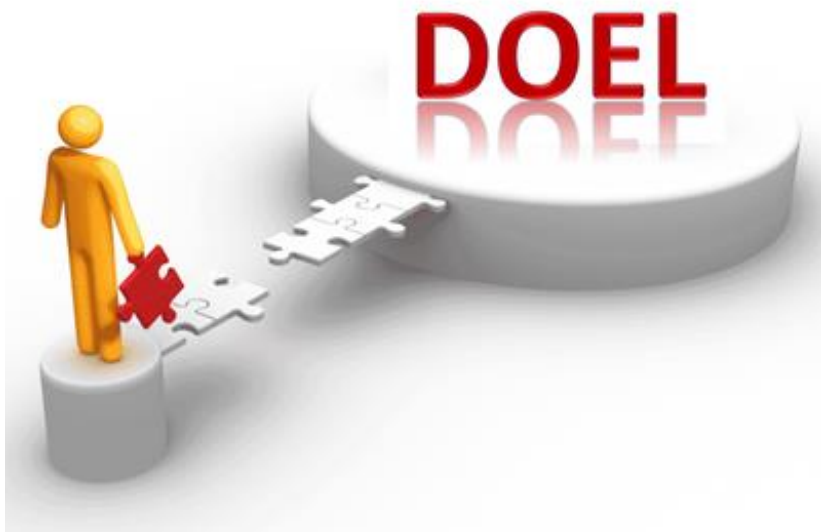

Soup
of the
DAY

1. De leerling kan een conclusie trekken met behulp van de gevonden informatie.
2. De leerling kan met behulp van word een geautomatiseerde inhoudsopgaven maken.
3. De leerling vergelijkt de resultaten.
4. De leerling gebruikt een prettig en aantrekkelijk lettertype
5. De leerling ontwerpt een mooi voorblad.

Wat zijn leerdoelen?

- Type kennis
- Wat een leerling moet kunnen, wat het beoogde eindgedrag is.
- In de les geleerd moet worden.

Een leerdoel omschrijft het beoogde eindgedrag van wat een leerling moet kunnen aan het einde van: een les, lessenserie of module.

Wat zijn succescriteria?

- Afgestemd op het leerdoel
- Verhelderen /duidelijkheid
- Vertrouwen / motivatie
- Inzicht op: voortgang / ontwikkelen.
- (peer) feedback / beoordelen.

Een succescriterium is wat de leerling moet laten zien om aan te tonen of hij/zij het leerdoel beheerst.

Waarom leerdoelen en succescriteria?

Waarom zou je werken met leerdoelen:

- 1 Het geeft richting aan het leren
- 2 Het bevordert zelfregulatie en zelfanalyse
- 3 Het maakt feedback geven effectiever

Voor en nadelen van Leerdoelen en succescriteria

▪ Voordelen van leerdoelen

Nadelen van leerdoelen:

- Doelgroep
- Realistisch
- Concreet
- Geen totaal beeld van wat goed is

- **Kwaliteitsbesef**
- **Sturing**
- **Monitoring**
- **Feedback**
- **Succescriteria**
- **Vertrouwen**

Voorbeelden van leerdoelen / succescriteria

- IIn kan mooie tekening maken
- LIn kan antwoord van som opschrijven
- LIn kan snel koken
- LIn kan goed zagen
- LIn kan onderdelen van lichaam benoemen

Je leert het gehalte van atoomsoort in een verbinding berekenen:

- Je kan de atoommassa opzoeken
- Je kan de molecuulmassa berekenen
- Je kan de formules van massa percentage toepassen

Ik kan vermenigvuldigen met kommagetallen en gewone getallen

- Ik ken de tafels
- Ik gebruik het stappenplan
 - Ik haal de komma weg
 - Ik zet de getallen onder elkaar
 - Ik schrijf de uitkomst onder elkaar en tel ze op
 - Ik zet de komma op de juiste plek terug

Ik Kan een samenhangende tekst schrijven

- Ik beschrijf het onderwerp
- Ik verdeel de tekst in alinea's
- Ik deel een tekst in: inleiding, kern en slot
- Ik gebruik signaalwoorden
- Ik gebruik hoofdletters, komma's en punten.

Succes criteria

Leerdoelen voorzien van succes criteria

Succescriteria

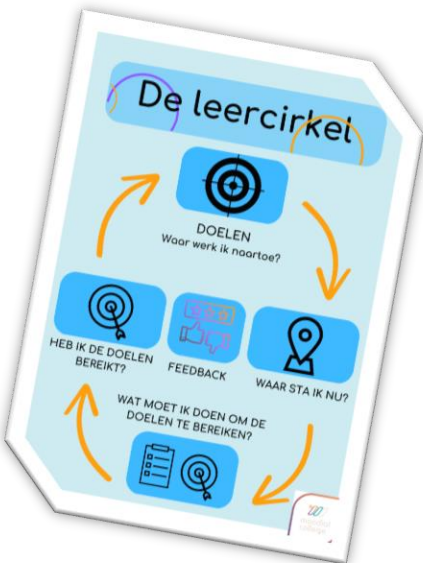
Succescriteria checklist, SLO

nr	omschrijving	
1	Ik formuleer succescriteria bij mijn leerdoelen, zodat leerlingen inzicht hebben in de mate waarin ze hun leerdoelen bereikt hebben.	Ja/nee
2	Ik formuleer succescriteria in concreet en observeerbaar gedrag, zodat leerlingen weten hoe succes eruit ziet.	Ja/nee
3	Ik gebruik actieve handelingswerkwoorden (uitleggen, beschrijven, tekenen) om het gedrag in de succescriteria te beschrijven.	Ja/nee
4	Ik formuleer succescriteria op het juiste niveau van specificatie, zodat leerlingen weten wat succes is (dus geen lange, losse afvinklijsten voorgelegd te krijgen)	Ja/nee
5	Ik selecteer verschillende voorbeelden van wisselende kwaliteit bij de succescriteria, zodat leerlingen zich een beeld kunnen vormen van hoe succes er uit ziet	Ja/nee

Waar sta je nu? (leerling-perspectief)

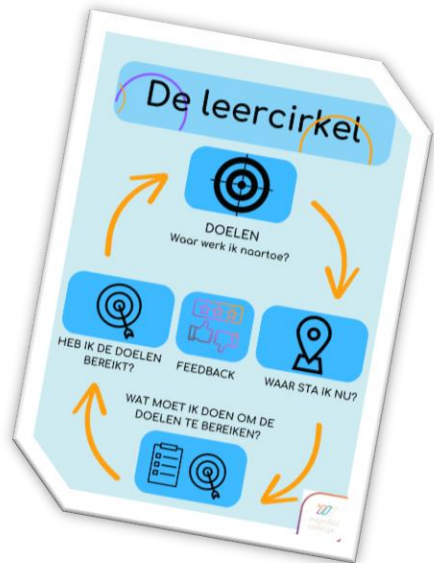
Heb je de leerdoelen bereikt?

Waar sta je nu? (docent-perspectief)

Uitkomsten Forms (voorbeeld)

Resultaten weergeven

Openen in Excel ...

1. Selecteer de voordelen van succescriteria

[Meer details](#)

● Geeft sturing	1
● Niet concreet	2
● Feedback	0
● Geeft vertrouwen	1
● Niet realistisch	2

2. Benoem een redenen waarom je zou werken met leerdoelen

[Meer details](#)

2
Antwoorden

Meest recente antwoorden

"Als docent kan je gericht sturen op waar je naar toe wil"

"Ja kan dan beter feedback geven"

draait om jou

Versterken van formatief handelen

Workshop succescriteria!

Leerdoel:

Hoe kun je formatief handelen inzetten om de leerlingen meer autonomie te geven over hun eindproduct en de beoordeling ervan?

Waar zijn we mee aan het werk in de leercirkel?

Voorbeeld 1: Budgetteren

Je krijgt €500,00 voor
een vakantie

Maak een
budgetoverzicht hoe je
die bij een vakantie
wilt besteden!

Je gaat een overzicht maken van de uitgaven die je wilt doen in je vakantie. Dat noem je een begroting. Je wilt vijf dagen op vakantie. Je hebt € 500 te besteden. De eerste en de vijfde dag gebruik je voor je reis. Je hebt dus 4 overnachtingen. Kies zelf waaraan je je geld wilt uitgeven.

Bron 1

Advertenties

Busreis Retour € 15 MEER INFO	
Treinreis Retour € 200 MEER INFO	
Met het vliegtuig Retour € 300 en voor plaatselijke bus € 25 enkele reis MEER INFO	

Bron 2

Prijzen per verblijf

Camping € 30 per nacht MEER INFO	
Hotel € 60 per nacht MEER INFO	
Vakantiehuisje € 299 per week MEER INFO	

- Gebruik bron 1. Bedenk hoe je reist. Noteer met potlood je uitgaven in de tabel.
- Gebruik bron 2. Bedenk waar je wilt overnachten. Noteer je uitgaven in de tabel.
- Bedenk wat je aan dagelijkse uitgaven gaat doen op de tweede tot en met de zesde dag. Kies uit:
 - eten en drinken per dag in het hotel (€ 35)
 - eten en drinken per dag op de camping (€ 15)
 - eten en drinken per dag in het huisje (€ 10)
 - bus naar het strand (enkele reis € 3,75)
 - duikcursus op het strand (€ 50)
 - bus naar de stad (enkele reis € 3,75)
 - museum in de stad (€ 10)
 - avondje uitgaan in de stad (€ 35)
 - bus naar het pretpark (€ 11)
 - pretpark (€ 21)
- Let op: je kunt niet meer dan € 500 uitgeven. Verander je uitgaven als je boven dit bedrag komt.

	Bedrag
Reis: Bus	€30, =
Overnachting: hotel 4x60	€240, =
Dagelijkse kosten: eten & drinken 4x35	€140, =
Dag 2 bus naar stad	€7,50
museum	€10, =
Dag 3 bus naar strand	€7,50,
duikcursus	€50, =
Dag 4 bus naar pretpark	€11, =
pretpark	€21, =
Totaal	€517 =

	Bedrag
Reis: Bus	15
Overnachting: Overnachting camping	120
Dagelijkse kosten: eten & drinken	60
Dag 2 bus naar stad	3,75
museum	10
Dag 3 bus naar strand	3,75
duikcursus	50
Dag 4 bus naar pretpark	11
pretpark	21
Totaal	294,50

	Bedrag
Reis: Bus	€30,=
Overnachting: hotel 4x60	€240,=
Dagelijkse kosten: eten & drinken 4x35	€140,=
Dag 2 bus naar stad 2x7,50	€15,=
museum	€10,=
Dag 3 bus naar strand 2x7,50	€15,=
duinco?w	€30,=
Dag 4 bus naar pretpark	€11,=
pretpark	€21,=
Totaal	€517,=

	Bedrag
Reis: Bus	15
Overnachting: Overnachting camping	120
Dagelijkse kosten: eten & drinken	60
Dag 2 bus naar stad	15
museum	10
Dag 3 bus naar strand	15
duinco?w	30
Dag 4 bus naar pretpark	11
pretpark	21
Totaal	294,50

Succescriteria:

Let op, we hebben nu samen uitgezocht wat belangrijk is voor de beoordeling:

- Tel alles op en zorg dat je NIET over de €500,00 gaat.
- Maak van een getal een bedrag op het eind.
- Schrijf ALTIJD de berekening op
- Zorg dat de bedragen juist zijn!!

Voorbeeld 2: Folder Pompeï

- Wat is er zo bijzonder in Pompeï??
- Welke doelgroep wil je de reis voor organiseren?
- Wat moet er op/in een folder komen?

Pompeï en de Vesuvius:

- Het was een grote uitbarsting van natuurgeweld:

1. Aardbeving
2. Vulkaanuitbarsting
3. Tsunami (zeebeving)

Voorbeelden van een folder:

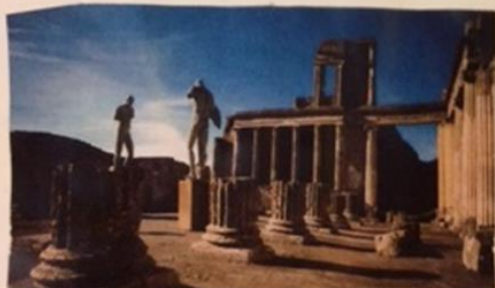
Het Rijk van Pompei

Wil je nou ook naar dit leuke land.
Boek dan nu je reis.

email: betnieu@gmail.com

De reis boeken?
kan je reis het
reisbureau
betnieu!

Voor slechts

€ 350,-

Het Rijk van Pompei

Maak je een spannende reis maken
voor de mysterieuze stad
Pompeii?

om mee op dit avontuur
Je leer ook de geschiedenis
en je kan zien hoe de mensen

Leefden en hun muurschilderingen
als je een ticket wilt kopen
Ga naar www.pompeii.com.

Leuk op de achterkant
voor plaatjes

we hebben nu samen uitgezocht wat belangrijk is voor de beoordeling:
(Succescriteria BK)

- Minimaal één plaatje die met het onderwerp te maken heeft
 - Een bedacht reisbureau → met logo
 - Een manier om contact met het reisbureau te krijgen: telefoonnummer of e-mailadres (bedacht geen echt opschrijven!!)
 - Wat kost de reis? → **MAAK ER OP DE JUISTE MANIER EEN BEDRAG VAN!!**
 - Hoe lang kan je dan weg?
 - Je naam op de achterkant
-

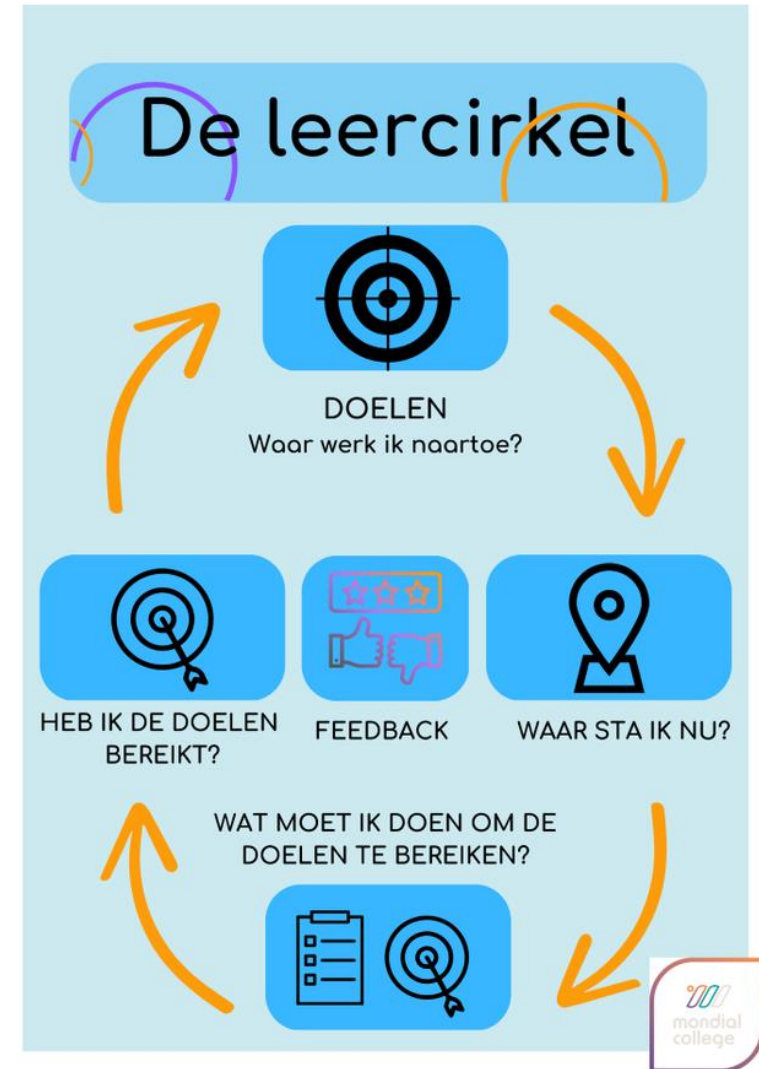
we hebben nu samen uitgezocht wat belangrijk is voor de beoordeling:

(Succescriteria KGT)

- Minimaal één plaatje die met het onderwerp te maken heeft
 - Een bedacht reisbureau → met logo
 - Een manier om contact met het reisbureau te krijgen: telefoonnummer of e-mailadres (bedacht geen echt opschrijven!!)
 - Wat kost de reis
 - Hoe lang kan je dan weg
 - Is het een all-in reis of is het zonder reis/overnachtingen
 - Je naam op de achterkant
 - Maak op een apart overzicht met het gebruikte budget → verwerk hier minimaal 5 onderdelen in (hotelovernachting, reis, entree Pompeï, enzovoort)
-

Heeft iemand hier al ervaring mee?

Kan iemand een voorbeeld uit je eigen vak bedenken waarbij je formatief handelen en de leercirkel inzet om de leerlingen zelf bewust mee te laten denken met hun beoordelingscriteria?

Exit ticket

Wat neem je mee (in je eigen lessen) wat betreft leerdoelen en succescriteria?

Schrijf het op een post-it papiertje. Die willen wij graag terug hebben!

Einde workshop

Dank voor je aandacht